

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	120 dinár
Felére	60 dinár
Hegyedévre	30 dinár
Égész órára	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felirő szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiliteva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 100. szám.

Kedd, május 10.

Az alkotmánybizottság ülését elhalasztották.

Beograd, máj. 8.

Az alkotmányozó bizottságnak tegnap kellett volna üléseznie, hogy az eddig még benyújtott alkotmányjavaslatokat megvitassa. Dr. Ninesity elnök azonban a bizottság ülését 12-ikére halasztotta el, mert a bizottság be akarja várni az alkotmány elvi vitájának befejezését a parlamentben és egyúttal időt akar engedni a kormánynak arra, hogy megállapítsa még az alkotmány azon fejezeteit, amelyek módosíthatók lennének.

Az olasz terror ügye a parlamentben.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, máj. 8.

Dr. Ribár Házelnök, aki Dél-szerbiában járt politikai körúton, a mai nappal visszaérkezett Beogradba, minthogy a parlament ülései a holnapi napon már megkezdődnek. A holnapi ülésen Pasić miniszterelnök az eddig beérkezett jelentések alapján felhívja azokra az interpellációkra, amelyeket a Dalmáciában és egyéb olaszok által megszállott területeken lakó jugoszlávok elleni olasz terror ügyében intéztek hozzá.

A legfelsőbb tanácsban gratulálnak egymásnak.

London, máj. 8.

A legfelsőbb tanács ülésének befejeztével Briand a szövetségesek nevében köszönetet mondott Lloyd Georgenak, akinek elismert tekintélye folytán jól végződtek a dolgok.

Nagyon sajnáljuk — mondotta Briand — hogy kényszerrel kell alkalmaznunk, de meggyőződésünk, hogy Németország a szövetségesek egyetértésének láttára engedelmeskedni fog.

Ezután Lloyd George beszélt, aki köszönetet mondott a legfelsőbb tanács tagjainak és kijelentette, hogy:

Az öröme okunk van, mert a legfelsőbb tanács leküzdötte a nehézségeket. Ha mindannyian egységesek maradunk, sikerülni fog nekünk Európa regenerálása.

Minisztertanács döntött a Radics-ügyben

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, máj. 8.

A legfontosabb kérdések egyike, amely sok gondot okoz ma a politikai köröknek: az Radics államellenes magatartása. Zágrábi jelentések szerint Radics paraszt köztársasági pártjának képviselői dr. Tomlinovity horvát bántól engedélyt kértek a folyó hó 16-án megtartandó nagy népgyűlésre. A bán ismerve a Radics-párt programját, az engedélyt nem adta meg, hivatkozva arra, hogy ez a népgyűlés ellenkezésben áll a fennálló törvényekkel. A zágrábi községi képviselőtestület május hatodikai ülésén Radics szintén hevesen támadta Szerbiát, kijelentve, hogy nem ismeri el Péter királyt Hor-

vátország uralkodójául és még néhány nem éppen válogatott kifejezéssel sértette meg az állam méltóságát. Dr. Tomlinovity bán tegnap mindezekről részletes jelentést küldött be Draskovity belügyminiszternek.

Miután Radics akciója túllépett már minden megengedhető határon, a tegnap esti minisztertanács részletesen foglalkozott a horvátországi eseményekkel. Elhatározta a minisztertanács, hogy új instrukciókat küld Tomlinovity bánnak, melyben utasítják, hogy erősen foglaljon állást Radics akciójával szemben és a jövőben a törvény teljes szigorúval járjon el Radicsal és pártjával szemben.

Ujabb fogyasztási adók és illetékek előtt állunk.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, május 8.

A pénzügyminiszterium szűkebb tanácsa megtárgyalta az újabb illetékekről és bevezetendő fogyasztási adókról szóló tárgyalás alatt lévő rendeletet. Az új illetékek

lennének: 1. Az első fokú örökösödési illeték felemelése, amely az örökölt érték husz százalékát tenné ki. 2. Fogyasztási illeték a röpirtokra, plakátokra, hirdetésmenyekre és újságokra.

Az angol lordok és a magyar békeszerződés

A Torontái tudósítójának távirata.

Budapest, máj. 7.

Londonból jelentik, hogy a lordok házának ülése második olvasásban tárgyalta a trianoni békeszerződésről szóló törvényjavaslatot. Curzon lord államtitkár kijelentette, hogy a békeszerződés elkészítésénél a szövetségesek a legteljesebb figyelemben részesítették Magyarországot ügyét. Magyarországot a múltban a közös barátságának és rokonszínésnek sok kötevénye fűzte Angliához.

— Magyarország egyetlen baját sem kívánjuk figyelmen kívül hagyni — mondotta Curzon — azonban háboruba szállásának vétékét nem tartjuk kevésbé súlyosnak, mint bármely büntetésének. Ebben a felelősségében a büntetéstől nem is fog menekülni s a büntetést büntetésének is el kell szenvednie.

Azután kijelentette lord Curzon, hogy a jóvátételi-bizottság Magyarországot ügyében minden szempontot figyelembe fog venni, főleg a gazdasági rekonstrukciónak szükségességét. Eppen úgy fog eljárni Ausztriával szemben is. Majd elismerésben részesítette azt a megtorlást, melyet a magyar kormány Károly király visszatérése alkalmával tanúsított. Magyarország, mondotta, álljon el minden politikai intrikától, szélesítse ki a szabadság határait saját népével szemben, ápolja a jóviszonyt szomszédaival és igyekezzék fejleszteni gazdasági segélyforrásait.

Ezután Newton, lord Bryce és Filmoore bíralták a Romániával és Csehszlovákiával szemben megállapított új határokat és igazságtalanoknak mondták a békeszerződés rendelkezéseit. Felhívták a kormányt, hogy ne erőszakolja a jóvátételi záradék alkalmazását Magyarországot ellen.

A lordok háza végül a trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot egyhanguan elfogadta.

Anglia a Habsburgok ellen

A Torontái tudósítójának távirata

Budapest, máj. 7.

Az angol alsóházban Harmsworth egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy a brit kormány a szövetségesekkel egyetértve továbbra is határozottan ellenzi, hogy Habsburg kerüljön vissza Magyarország trónjára. Ennek az évi álláspontra fenntartásával Magyarország jövő államformáját és azt, hogy Magyarország kit választ uralkodójául, tisztára magyar ügynek tekintés ebbe beleavatkozni nem kíván.

Genfi jelentés szerint a svájci szövetségi kormány megbízta Huber Miksa egyetemi tanárt, hogy Károly király államjogi helyzetéről szerkesszen jelentést. Azt a kérdést kell tisztázni, vajon Károly Magyarország királyának tekintendő-e vagy sem?

Megkötötték a lengyel-román szerződést.

Varsó, máj. 7.

Rövid időn belül nyilvánosságra hozzák a szövetségi szerződést, melyet Lengyelország Romániával kötött. A szövetségnek védő és dac jellege van. A felek katonai segítséget nyújtanak egymásnak, ha keleti határaikat veszedelem fenyegetné. A szerződés öt évre szól és különleges kereskedelmi egyezményeket és határkiigazítást is tartalmaz.

Magyarország búzával bevetett területe három millió hold.

Budapest, máj. 8.

Mavr közlelmezési miniszter a közlelmezési minisztériumban jelentést tett az ország bevetett területeiről. Ezek szerint három millió 200 ezer katasztrális hold búzával és rozssal van bevetve, amelyből eddigi becslés szerint tízenhatmillió mázsa szemtermés várható.

Folytatják Németország megszállását

Dinsburg, máj. 8.

A belga-angol lovasság tegnap átlépte a Rajna hidját. A lovashadosztályok és a tüzérségi csapatok a Rajna jobbpartján vannak. A megszállott területek valamennyi helységében beszállások történtek.

Apponyi beszéde a magyar nemzetgyűlésben

— Budapesti tudósítónk távirata. —

Budapest, máj. 8.

Apponyi a nemzetgyűlésben nagy beszédet mondott, amelyben kiterjeszkedett az ország új politikai irányára is:

Teljesen honorálok, hogy új politikát kell csinálni — mondta Apponyi. — Mert a politikát nem szabad ott folytatni, ahol Tisza István elhagyta. Az új politikát össze kell kapcsolni a múlttal a nemzeti tradíciókkal. Véget kell vetni az ellenforradalmi szellemnek is. Ami a zsidókérdést illeti, ismétlem a jászberényi beszédemben mondottakat. A jogegyenlőség alkotmányunknak egy olyan pillére, amelyhez nem szabad hozzányulni, nem szabad megbolgvatni. A zsidókérdésnek az a nyitja, hogy a keresztény társadalmat kell belevinni a gazdasági életbe. Az internálási táborokkal nem tudok egyetérteni. Közvetlenül a kormány levezetése után volt értelmük, de ma nincs jogosságuk. Én nem tudom, ha engem ott tartanának egy pár hónapig, nem-e lennék én is bolsevista. Szakítani kell a forradalmi szellem minden maradványával, a lármás antiszemitizmussal, hanem olyan pártot kell alakítani, amely valóban nemzeti alapon áll.

A költségvetést általánosságban elfogadják.

Budapest, máj. 7.

Apponyi Albert grófnak a nemzetgyűlésben tartott beszéde rendkívül nagy hatást keltett országszerte. Az Ujság azzal az indítvánnyal fordul a kormányhoz, hogy Apponyi beszédét — mint annakidején a franciák Ciemencau beszédét — egész terjedelmében plakátiroztassák s hogy lefordítva az egész világ összes művelt nemzeteinek nyelvére beszédét, röpirat alakjában külföldön is terjesszék. A lap egyenesen történelmi eseménynek mondja Apponyi beszédét. A szociáldemokrata körökben a beszédnek leginkább az internálások elítélésére vonatkozó része keltett kedvező benyomást. Amit Apponyi az egységes kormányzópárt alakításáról mondott, vegyes érzelmekkel fogadták. Az Andrassy-pártban általában fukarkodtak a dicsérő szóval erre vonatkozólag.

A szerkesztőség telefonja 281.

A kiadóhivatal telefonja ... 21.

A hordóhitelesítés díjait felemlik. A kereskedelmi miniszterium a pénzügyminiszteriummal egyetértőleg elrendelte a hordóhitelesítési díjak felemlését.

Sziléziában fejetetejére állt minden.

Boroszló, máj. 8.

Korfanti Felsőszilézia polgári és katonai kormányzója kiáltotta ki magát. A felsősziléziai bizottság az entente bizottságnak jegyzékét adott át, amelyben a felsősziléziai kerületnek lengyel csapatokkal való megszállását követelte. Azokon a vidékeken, ahol a lengyelek nincsenek többségben, új népszavazást követelnek.

Opeln, máj. 8.

Rozenberg város a felkelők kezébe jutott. A lengyelek támadása az iparvidék nagyobb városai ellen még nem történt meg, de a támadások nem fognak elmaradni. A mairisch-osztrák határon puskatüzelés volt, amelynek egy halottja, egy Varlik nevű kilenc gyermekes család-

apa. A felkelők rálöttek a személynvontatra. Ratibor mögött fölszedték a sineket, elvágták a távirat- és telefonhuzalokat. A nagyobb városokba állandóan érkeznek a vidékről menekültek.

Oppeln, máj. 8.

A felkelők a munkásokat fegyverrel kényszerítik a munka megszüntetésére. A szövetségközi csapatok harcban állanak a felkelőkkel.

Boroszló, máj. 8.

A felkelők újra megostromolták Pless városát, a francia megszálló csapatok azonban visszaverték az ostromot. Az olaszoktól védett Dubenszki bányát is ostrom alá fogták a lengyelek. Az olasz csapatoknak husz halottjuk van.

HIREK

Halálozás. Özv. dr. Král Tamásné született Mateits Julie Bécsben ötven éves korában meghalt. Az elhunyt uriaszonyt Beeskereken előkelő rokonság gyászolja.

Dirndli-estély a Kaszinóban. Szombaton tartotta meg a Zsidó Ifjúsági Kultúregyesület Dirndli-estélyét a Kaszinóban. A táncmulatság, mely igazán szépen sikerült és fényes erkölcsi sikerrel járt, este 9 órakor vette kezdetét és résztvett rajta Beeskerek színe-java. A fiatalság jókedvűen roppta a táncot, mely a reggeli órákig tartott. A kellemes intim estélyre bizonyára még sokáig fog visszaemlékezni a mulatság közönsége.

A szuboticiai diákok és a rendőrség. Szuboticián husvét napján a szerb jogakadémia néhány diákja kocsin tüntető menet rendezett. A diákok szerint a tüntetésen nagy Szerbiát éltették. A rendőrség a tüntetőket elfogta és állítólag brutalizálta. Erre az esetre fel a diákok küldöttséget menesztettek le Beogradba, amely vizsgálatot kért a belügyminisztertől ez ügyben és követelte dr. Dobanovacs ki szabadkai főispán leváltását és a községi rendőrség államosítását. Az ügy megvizsgálására a belügyminiszterium és a kultuszminiszterium egy-egy főtisztviselőjét leküldte Szabadkára.

A szegedi piarista rendház kétszáz éves. A kegyes tanítórend szegedi háza most ünnepli fennállásának kétszázadik évfordulóját. Az évfordulón, amelyet nagy fényvel ülték meg, Vass közoktatási miniszter és Teleki volt miniszterelnök is részt vett.

Rónay Jenő temetése. Május 4-én helyezték el örök nyugalom helyére: a kiszombori családi sírboltba Rónay Jenőt. Temetésére messze földről is a környékből

összesereglettek barátai és tisztelői s megjelent azon Kiszombor községnek apraja-nagyja. S az a nagy részvét, mely megnyilvánult, néma hirdetője volt Rónay Jenő közéleti önzetlen munkásságának s annak, hogy melegen érző jó ember volt. Koporsója a kegyuri templomban volt felravalozva. Itt kezdődött gyászmisével a szertartás, melynek bus hangulata egybeolvadt a megjelentek szíverésével. Azután kikisérték a temetőbe. Gyászdalokkal és könnyekkel kísérték. Méltó volt reá, mert szeretett.

A veliki beeskereki „Hazug”-asztaltársaság folyó hó 16-án, pünkösd hétfőn szegénygyermek felruházására díjtekézzel egybekötött pünkösd kerti mulatságot rendez a Hochholzer-féle vendéglőben, melyre a jótékony közönséget ezton is tisztelettel meghívja. Belépti díj nincs. A díjtekézés és mulatság műsorát a Torontál vasárnapi számában ismertettük. A szegénygyermek nevében számos látogatást kér a „Hazug”-asztaltársaság vezetőse.

Ismét érkezett nagyobb mennyiségű női-kalap. Egy finom „Tagol”-kalap 300 korona. Azonkívül nagy választék férfi szalmakalapokban is. Egy szép Girade-kalap már 100 koronától feljebb kapható Bukovác István divatruházában (Fő-utca.)

Rehorovszky Jenő letartóztatása Szegeden. Rehorovszky Jenő hirlapírót, a „Futár” heti riportújság felelős szerkesztőjét és kiadóját április 24-én Szegeden letartóztatták. Rehorovszky Beeskerekről április elején utazott el Csehszlovákiába, munkatársaitól azzal bucsuzott el, hogy legkésőbb április 24-ikéig visszajön. Azonban sem 24-én nem érkezett meg, sem utána, míg végre május 3-án délelőtt bizal-

mas uton értesültek kollégái, hogy Rehorovszkyt április 24-én Szegeden, amikor vissza Beeskerekre készült utazni, egy katonai különítmény elfogta. A letartóztatott újságíró ellen az volt a vád, hogy az azóta megszünt „Szabad Szó” című politikai napilapban, melynek mint ismeretes, ő volt a felelős szerkesztője, hűtlenséget és kormányzó sértést követett el. A szegedi lapok valamennyien megírták Rehorovszky letartóztatását, mely Szegeden nagy feltűnést keltett, mert azelőtt évekig újságíróskodott Szegeden és több éven át felelős szerkesztője volt a szegedi „Friss Hírek”-nek. Szabadkáról jelentik, hogy budapesti híradás szerint, Rehorovszkyt szabadlábra helyezték, mert az ellene emelt vádak alaptalanok.

Ne törje a fejét, hogy a pünkösd-ünnepekre hol szerezzé be kalapszükségletét, mert Bukovác István nagy kalapraktárában a legegységesebb férfi-kalapok már 160 koronától feljebb bármely színben é formában kaphatók.

Vérvizsgálat. Dr. Pésity Áron Wassermann szerint vért vizsgál minden pénteken és szombaton. Nemanjina (Jenő herceg) utca 15.

A magyar királykérdés.

Szerbia legkitünőbb folyóiratából a „Srpski Knyizevni Glasnik” május elsején megjelent számából vesszük át ezt az aktualitásánál fogva érdekes cikket. A Srpski Knyizevni Glasnik körülbelül azt az irányt képviseli, amelyet a magyar irodalomban a „Magyar Figyelő”. Érdekes a cikk írójának tárgyismerete és objektív hangja.

A mai Magyarországon minden munka és törekvés egy fókuszpontra irányul: a háboru előtti Magyarország visszaállítására. Minden ennek a célnak a szolgálatában áll; ennek a megvalósításán dolgoznak éjjel-nappal és minden eszközzel. Minden más kérdés, társadalmi, gazdasági, háttérbe szorul, vagy csak annyi értékkel bír, amennyiben ennek a főcélnak az érdekeit szolgálja. Egy ilyen kérdés az államforma kérdése is, jobban mondva ki legyen Magyarország uralkodója, mert az államforma kérdése már rég elintézett tény: Magyarország manapság is, de facto királyság, csak hogy nincs királya, hanem helytartója, kormányzója. Erről a kérdéstről a magyar nyilvánosság keveset tárgyal, de az országban azért jelentékeny küzdelem folyik a különböző pártok között; de az uralkodó kérdés az ő személynél, az országba való bejövetele stb. is csak azt a főcél szolgálja: Magyarország háboru előtti területi integritását.

A magyar nép manapság nagyjában monarchista érzelmű és

„VOGTA” Rt.
VEGIKI BEESKEREK Telefon 137.

Villamos izzólámpák minden feszültségben a legolcsóbban.

ez teljesen megfelel a pszichéjének. A magyar nép egyrészt szereti a pompát, uraságot a vitézséget — másrészt pedig meg van szokva ahhoz, hogy valaki vezesse. 1301-től kezdve, mikor az Árpádok nemzeti dinasztija kihalt, a magyar népet mindig idegenek vezették, leginkább a Habsburgok. Ez idegen dinasztiák, maguk köré mindig idegeneket csoportosítottak, a magyarokat pedig távol tartották a közügyek vezetésétől. Most, mikor a magyarok magukra maradtak, kellemetlen helyzetbe jutottak. Nincs emberük, ki az államügyek vezetéséhez értene. Sokszor hallani most: „Nincs emberünk, ki az országot kormányozhatná. Jók is, becsületesek is, de nincs elég tekintélyük, ügyességük és nincsenek összeköttetésekük.

A monarchisták között két főirány különböztethető meg: az egyik a régi dinasztia mellett van, a másik ellene. A nagyobb része a Habsburgokat szeretné látni a magyar trónon: egyesek azért, mert azt tekinti törvényes dinastiának, mely de jure nem szűnt meg Magyarországon uralkodni, mások meg, mert Magyarországot jelenlegi súlyos helyzetéből csak azok menthetik meg. „A külügyi politikában egy régi, a világban ismert tekintélyes dinasztia képviselne bennünket, jó katolikus dinasztia nagy összeköttetésekkel, mely összeköttetést csak Magyarország javára használná ki. Már pusztán az a tény, hogy a Habsburgok visszatértek a magyar trónra, nagyban emelné annak tekintélyét azon vidékeken is, melyek egykor Szent István koronájához tartoztak. A szomszéd államokban az elégedetlen elemek vezére lesz, mert évszázadokig uralkodott Horvátországban és Erdélyben és magának sok barátot szerzett. A dinasztia magához vonzza őket és ezáltal az ezeréves Magyarország visszaállításán dolgozhatnak” így beszéltek egy tekintélyes magyar politikus. Magyarország nagyobb része a Habsburgok mellett van, csak a szemléletkérdésben térnek el egymástól. Három főirányt különböztethetünk meg:

1. Az első és a legerősebb Károly király mellett van. Ezek az úgynevezett legitimisták. Ez a legerősebb irány, mert mellette van az arisztokrácia legnagyobb része, a magyar főpapok és a mai magyar kormány, mely azt az irányt nyíltan támogatja. Az arisztokrácia állandó összeköttetésben van a királlyal Svájcban. A veszprémi püspök röviddel ez előtt a magyar kormány által kiállított utlevéllel utazott el Svájcba a király újszülött fiának a keresztelésére. A magyar királyoknál ugyanis régi szokás, hogy a király gyermekeit a veszprémi püspök kereszteli. A magyar kormány ezt tudta és Károlyt Magyarország királyának tekintvén, ezt meg is engedte. A külföld azonban ezeket nem támogatja. Egyes családok Franciaországban talán támogatják, de maga Franciaország nem.

2. A másik párt jelöltje József főherceg, ki Magyarországon született, kit hívei a magyar népszívhez legközelebb állónak tekintenek. De József főherceg is elsősorban Habsburg és csak azután magyar. Ha népszavazásra kerülne a sor, József főherceget

Ultimátumot küldött az entente Németországnak.

A németeknek az entente összes feltételeit el kell fogadniok.

London, máj. 7.

A szövetségeseknek a hadikártérítés lefizetése ügyében szerkesztett ultimátumát május 5-én adták át Stahmer londoni német nagykövetnek.

Páris, máj. 7.

A szövetségesek tegnap aláírték a Németországnak küldött ultimátum végrehajtására vonatkozó közös elhatározásukat. Ma pedig megtették a Ruhr-vidéknek a szövetséges haderők által való megszállására vonatkozó intézkedéseket.

Páris, máj. 7.

Az ultimátum szerint a jóvátételei-bizottság május 6-ikáig közli a német kormánnyal a tartozás törlesztésére vonatkozó feltételeket és értesíti a szövetségesek egyéb erre vonatkozó határozatairól. A német kormány pedig a határozatok vételétől számított hat napon belül köteles megadni válaszáat, hogy szándékában van-e a szövetségesek összes határozatait feltétlenül és minden fentartás nélkül teljesíteni. Elfogadja azt, hogy életbe léptetik a jóvátételei-bizottság által előírt biztosítékokat. A katonai formációk, a szárazföldi, tengeri és légi haderők lefegyverzésére vonatkozó rendszabályokat. Hozzáát a háborús bűnösök elítéléséhez.

választanak meg. Az utóbbi időben mellette áll a kisgazdapárt, habár azt tagadja. A protestáns egyház is inkább József mint Károly-párti. A külföldi államok közül ezt az irányt leginkább Franciaország támogatja. Nem hivatalosan ugyan, de a francia katonai misszió tagjai állandóan hangsúlyozzák, hogy József főherceg még a legalkalmasabb Habsburg, mert békülékeny és hogy a szomszéd államokra nézve ennélfogva még a legalkalmasabb stb.

3. A harmadik Habsburg jelölt Frigyes fia, Albrecht főherceg, a leggazdagabb Habsburg, kinek birtokai Baranyában vannak. Ő a katonapárt jelöltje, a bosszu és a revanche eszme hordozója. Ő egyuttal Németország jelöltje, mely anyagilag és erkölcsileg is segíti: a pesti német küldöttségnek. A „Prónai hadosztály” ennek az iránynak a propagátora. Ez az irány semmiféle erőszakoskodásokról sem fog irtózni, ha esetleg királyválasztásra kerül a sor.

Mind e három irány, dacára annak, hogy mindegyiknek külön jelöltje van, Habsburg-párti. Két évi erős Habsburgpropaganda eredménye az, hogy ma egész Magyarországon csak róluk beszélnek mint jövődó uralkodókról. Ez már magában véve nagy siker, mert két évvel ezelőtt még senki sem akart róluk hallani.

valamint a békeszerződés többi részének végrehajtásához, a melynek eddig meg nem felelt. Mindezeket fentartás nélkül hadadéktalanul teljesítenie kell. Ha nem teljesít, úgy a Ruhr-vidéknek megszállására megkezdik szárazföldön és vízen a katonai intézkedéseket. A megszállás mindaddig fog tartani, amíg Németország a feltételeknek eleget nem tesz.

Páris, máj. 7.

Londonból jelentik, hogy a legfelsőbb tanács este kilenc órától éjjelötönig gyűlésezett, míg a teljes megegyezés létre jött. A jegyzőkönyvek aláírása után a delegációk ma délelőtt elutaztak.

Washington, máj. 8.

A németbarát lapok azt tanácsolják Németországnak, hogy ne fogadja el a szövetségesek ultimátumát.

Berlin, máj. 8.

A lapok többsége örömmel fogadta a kabinet lemondását, mert gyengének bizonyult arra, hogy a német nép életbe vágó kérdéseit megoldja. A Vorwärts kijelenti, hogy jobban mint valaha ellene vannak annak, hogy a kormányalakításban részt vegyenek. Most mutassa meg a polgárság, hogy megvan-e benne a képesség az ország vezetésére.

Vannak azután Magyarországon monarchisták, kik nem Habsburg-pártiak. Híveik leginkább a kisgazdák. Számuk azonban folyton esökken. „A Habsburgok — úgy gondolkoznak — a nemzeti királypártiak — évszázadokig kinevezték bennünket, nem hagytak fejlődni, favorizálták a nemzeti ségeket, butául háboruba kergettek bennünket, ezáltal Magyarország területi nagyságát a fölére redukálták. Nem akarjuk őket uralkodóknak. Ők így beszélnek, de nincs jelöltjük a trónra. Monarchisták — de nincs jelöltjük, ez a bizonytalanság természetesen csak árt. Az angol

hercegek vagy a belga király fiának jelöltségét nem kell komolyan venni. Eredményre ma semmiféle kilátás nincs. Épp így sikertelen volna bármely magyar arisztokrata jelöltség is, mert a jogosultság mindegyiket egyformán illetvén, csak polgárháborúra vezetne. Horthy jelöltsége annyiban bir előnnyel, hogy a királyi hatalmat, de facto gyvokorolja. Nem kell érte küzdenie, csak meg kell őrizni. De Horthy jelöltsége is csak polgárháborúra vezetne, mert a nemesség virága csak ellene van. Ki kell emelni, hogy Horthy volt osztrák admirális, az udvar embere és Károly személyné barátja. Ő alkalomadtán a királyi hatalmat esetleg átadhatná Károlynak és ily módon intézhetné el a királykérdést. **Algav.**

Közgazdaság

A Nagybecskereki Takarékpénztár közgyűlése.

Szombat délután tartotta meg a Nagybecskereki Takarékpénztár ezidei rendes közgyűlését. A közgyűlésen, amelyen a részvényesek szép számban jelentek meg, dr. Végh Lajos elnökölt, a kormány képviselőjében pedig Radojesevity Dusan jelent meg, a jegyzőkönyvet Bolgár Leó cégvezető-titkár vezette. Végh Lajos üdvözlő beszéde után, Baek Imre vezérigazgató felolvasta a Takarékpénztár mérlegét, mely kétszáznégyezer 697 korona 94 fillér nyereséget mutat ki. A tisztviselőség felosztására vonatkozóan a közgyűlés elfogadja az igazgatóság javaslatát, melynek értelmében a részvények 48. számú szelvénye értelmében folvó hó 8-ikától kezdve az intézet pénztára részvényenkint 28 korona osztalékot fizet. A felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után a közgyűlés az igazgatóságának a szokásos felmentvényt megadta. Ezután a felügyelő-bizottságot választotta meg a közgyűlés. Tagjai lettek: Popper Zsigmond, Demkó István, dr. Erdeljanov Péter, dr. Mátyás Miksa és dr. Mara Jenő. Póttagok: Guttman Béla és dr. Milich Jakab. A választmányt a következő új tagokkal egészítették ki: Fenyves Izsó, Lafleur Péter, Lóza Zsigmond, Petry Jakab, Schenk Herman, Steuer István és Szentirmay Pál. A közgyűlés dr. Végh Lajos zárószavai után véget ért.

PETROVITS GYÖRGY gépész-mérnök, PETROVITS SLAVKO főhadnagy, OLGA POTHIOVSZKY, CHRISTINA és JULIE KRAL mint gyermekei, szomorodott szívvel tudatják hön szeretett anyjuk

özv. Dr. KRAL TAMÁSNÉ

szül. Mateits Julie

Bécsben, f. hó 5-én, életének 50. évében történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak hült teteme Bécsben örök nyugalomra helyeztetett.

NYUGODJÉK BÉKÉBEN, ÁLDOTT LEGYEN EMLÉKE!

Veliki Beeskerek, 1921 május 7.

Višacky Testvérek, Beograd

Karadjordjeva ulica 25. Divat- és szövetáru nagyban.

Uj áruk olcsó áron érkeztek.

Férfiruha- és nadrágszövetek, női szövetek könnyű minőségben, nyári szezonra Taft-, Fule-, Muslin-serge. Nagy választék: selyemben és nyers-selymekben, francia gyapju, delain, félgyapju és pamutdelain, szaten, fulard, ruhavaszon, eponge, markizett, grenadín és etamin, cerna, fehér és színes batiszt.

Nagy választék svájci himzett batisztokban.

Árverési hirdetés.

Egy teljesen új, kipróbált és üzemképes szivógázmotor hajtóerőre berendezett, 4 dupla „Seck”-féle hengerekkel és egy darálókővel rendelkező teljesen modern malom Noivrbason (Ujverbászón) f. évi május hó 16-án d. u. 3 órakor a Schneider és Erb-féle malomirodában magánárverésen eladásra kerül. Az árverési feltételek Schneider és Erb ujevászói hengermalom irodájában vagy Kulán az ügyvédi irodában betekintheők.

Kelt Kulán, 1921. évi április hó 25-én.

958 Dr. Kurez Henrik, ügyvéd.

Zenészek és zenekedvelők figyelmébe! Bégvégcsor 5. sz. alatt (a Daun-téglagyárral szemben) ujonnan létesített hangszerkészítő- és javítóműhelyt nyitottam, ahol mindennemű hangszerek javítását szakszerűen eszközölöm és azok alkatrészeit a legolcsóbb árban árusítom. — Rakeitek egyedüli szakszerű és legolcsóbb javítója. 996
WLADAR ERNŐ hangszerkészítő, Lenhardt hangszerkészítőnek évekig volt szakmunkása.

ÖRÖKBEADANDÓ EGY 1 HUNAPOS

egészséges fiúgyermek egy jobb családhoz, esetleg továbbra is szoptatná.

Egyéb felvilágosítással szolgál —

997 P I K I N G, ügynök.

Ciroksöprü

Állandóan 2—3 vagon ciroksöprüvel rendelkezünk Egy vagon cirka 8000 darab . . . 10 darabból álló kollekciónak küldünk mindenkinék utánvétellel 35 dinárért 394

Srpska Poljoprivredna Banka D. D. Veliki Bečskerek.

Orvosi és fogorvosi műszerek, kardok, kerékpárok, varrógépek és hintóalkatrészek, vas- és fémtárgyak, evőeszközök, tálcák, gyertyatartók, kávéházi edények és dísz tárgyak

nikkelezését és csiszolását

váhalja a BACSKAI ELSŐ BRONZ- ÉS FÉMÁRUGYÁR nikkelező osztálya Stari-Bečsen, Kralj Petra-u. 52. Telefon 79.

Vidéki nikkelezéseket a postacsomag beérkezésétől számított 24 óra alatt végzünk. 979

Azonnal szállít ab raktár Veliki Bečskerek 401

kékkő

la garantált 98%

kg-ként K 26—
hordóvételnél 100 kg-on felül K 25—

a Torontáli Agrárbank R.-T. Veliki Bečskerek. Telefon 2—42.

Aradi élesztő

naponta a legfrissebb és legolcsóbb.

985
Ugyanott egy jókarban levő jégsekreány eladó.

Lengenfelder János, Kinizsi (Daun) utca

Félmagasörlésű automatikus

vám-malom

vasut mentén, családi okokból eladó. 972

Cím a kiadóhivatalban

Rikkancsokat

felvesz a „Torontál” kiadóhivatala. 993

Szálloda

(négy vendégszobával)

kavéház és étteremmel

a város kellő közepén

szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a „FEHÉR HAJÓHOZ” címzett vendéglő tulajdonosa Pupinova (Árpád) utca 15. sz. 988

KAVÉHÁZBAN, VENDÉGLŐBEN KÉRJÜK A TORONTÁLT

Belacrkvai gőzfűrészen

jutányos áron gyárt és rövid idő alatt szállít mindennemű puha és kemény

épületfát, deszkát, lécet

stb. előméret szerint is

J. M. Georgiević és Testvére cég Vrsac. 914

Kocsigyártók és kárpitosok!

Ajánljuk fekete box- és chevrette-bőreinket

mélyen leszállított áron. 928

Olcsóbb, jobb és szebb, mint a szövet!

NAGYBEČSKEREKI BŐRGYÁR
BASCH ÉS KURLÄNDER VELIKI BEČSKEREK.

Hirdetések felvételnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában